

KO NĀ FAKAMATALAGA hako mā fakamāonia āgai ki te tui puipui Pfizer

- 1 Ko nā tui puipui ki te COVID-19 ko nā tui puipui ia i nā tui uma lele kua pito hili atu te hukehukegia.
- 2 Ko te tui puipui Pfizer e lelei tona lipoti i nā tulaga tau haogalēmū mā kua fakamaonia tona aogā i te lahi o nā vaitui kua tui ai nā tino i te lalolagi kātoa.
- 3 Ko te lahiga o nā āuga e hē fakapokepokea mā e hē mataloa foki. Ko te tulaga kino e tutupu mai o nā ko te COVID-19 e mafai ke fakapokepokegia ma mataloa foki.*
- 4 E i ei nā āuga e fakapokepoke lahi kae e heāheā oi tutupu, vēia ko ni huiga fakapokepoke e tutupu ki tō tino pe fula te fatu. Kāfai kua faigatā tau mānava, ko tō fatu kua vave te tatā, tigā te fatafata, pe tau matapogia i te taimi lava e uma ai te fai o te tui, pē ko nā aho foki i tua mai talu te fai o tō tui puipui, e tatau koe ke hakili fehoahoani ki he falemai.
- 5 E hē afaina tō DNA i te tui puipui.
- 6 Ko nā fakamatalaga e kaumai i Egelani e kitea ai ko nā vaitui e lua o te tui puipui Pfizer e aogā lele ke teteke ai te hiamā e igoa ki te Delta.
- 7 Ko nā fakamatalaga e lipotia mai i iētahi atunuku o te lalolagi, e kitea ai e hē i ei ni fakapokepokega kāfai e fai ni tui puipui COVID-19 mō nā fafine faillele.
- 8 Ko nā faillele e fakahuhi pepe, e hē fakapokepokegia ke fai ni ō lātou tui puipui ki te COVID-19 E ōno fōki e ia ni anitibodies (ni vāega i te tino o te tagata e teteke e lātou nā hiamā e maua ai te tino) ma tana pepe.
- 9 E haogalēmū foki koe ke fai hō tui puipui kāfai ko koe e taumafai ke i ei hau pepe.
- 10 E lua ia vaitui (doses) e manakomia ke kātoa ai tō puipuiga.

HP7755 | 24 Sept 2021 - Tokelauan

E vēhea ona maua hoku tui puipui ki te COVID-19?

Ke fakatonu hō āvanoa ke maua ō vaitui e lua, ko te auala faigōfie ke fai ai te mea tēnei, fakatonu i luga o te neti:

Ke fakatonu tō āvanoa fano ki te kupega:
[BookMyVaccine.nz](https://bookmyvaccine.nz)

E mafai e koe ke telefoni te **COVID Vaccination Healthline** i te telefoni **0800 28 29 26** (8am–8pm, 7 aho o te vaiaho) oi fai ai ni ō āvanoa e ki mātou ma tali ni au fehili e fia fai.

* Mō ni iētahi fakamatalaga ki nā āuga e ōno maua ona ko te tui puipui Pfizer:
covid19.govt.nz/vaccine-side-effects

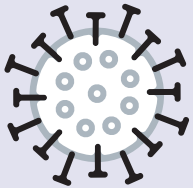
Faiga o nā tui puipui ki te COVID-19

Ke maua e koe nā fakamatalaga e hako ma fakamāonia

Iēnei nā fakamatalaga e manakomia ke kē iloa pe vēhea ona gālue te tui puipui Pfizer ke puipui koe mā tō kaukāiga.

E galue vēhea te tui puipui?

Ko te tui puipui kā maua e koe na gaohia e he kamupani e igoa ki te Pfizer/BioNtech. E hē i ei lele ni vāega mo te hiama ei loto. E hē mafai koe ke maua i te COVID-19 mai te tui puipui. Iēnei na fakamatalaga pe galue vēhea te tui puipui ke puipui koe.

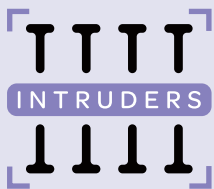
Kave

E kave e te **tui puipuia** nā fakatonuga ke fakaāko tō tino ke miha ki te hiama o te COVID-19.

Ako

Ko nā fakatonuga iēnei e ako ai e tō tino ke ia matea te hiama o te COVID-19 oi fakaaogā ai nā **antibodies** ke miha ki ei. E tāofi e nā antibodies te hiama ke nahe tauale nā hela ō koe ma fehoahoani ke tamate.

Puipui

Ko tona uiga, kāfai koe e maua i te COVID-19 i he taimi i mua **e i ei nā meafaigāluuga e hako ke pupuia ai** kae e fakaitiitia ai te āvanoa ke tauale ai koe.

Nā vave vēhea te fauga o te tui puipui?

Gālulue fakatahi te lalolagi

Ko te taimi muamua tēnei kua kaufakatahi ai na haienitihi ma nā mālō o te lalolagi ke fau he tui puipui. Ko te kaufakatahi tēnei a te lalolagi kua māfua ai ke vave te fauga o nā tui puipui ka nae hē fakapukupukuagia ai na auala e tatau ke kuia pe ōno i ei ni tūlaga e fakafehiligia ai te haogalēmū.

Nā i ei nā vāega kua leva te fakatātia nae gālulue ki ei nā tino hukehuke

Ko nā tui puipui e fau e igoa ko te mRNA e hē ni tekinoloti fōu, ma kua lahi nā hukehukega nae fai ki ei i ni tauhaga e lahi, e aofia ai iētahi tuhi puipui vēia ko te tui puipui o te fulū.

Lahi lele nā lihoi na maua

Na lahi lele nā tupe ma nā taimi kua fakafano i te fauga o te tui puipui tēnei.

E hē i ei ni tulaga fakapukupuku

Ko nā vāega e lahi o nā hukehukega, nā fai i he taimi e fokotahi.

Ko te tui puipui COVID-19 na kui uma lele i nā vāega uma e manakomia vēia lava ko iētahi tui puipui.

He ā te mātou iloa ai ko te tui puipui e puipuia ai au i te COVID-19?

Nā fakatakitakiga faka te ola mālōlō

E ki tātou iloa ko te tui puipui Pfizer e aogā auā na lahi lele na mähina nae fai ai nā fakatakitakiga faka te ola mālōlō, na fakaaogā ai ni tino e toka 40,000, fatoā mafai ai ke talia ke fakaaogā Ko nā fakatakitakiga faka te ola mālōlō na fakatuhatuha ai he vaegā tino na fai nā tui puipui ma he vaegā tino na fai nā tui (ko ni vai mähima) kae e hē ko te tui puipui ki te COVID-19.

I loto i nā fakatakitakiga faka te ola mālōlō, na kitea ai ko te **e 95% te mālohia o te tui puipui Pfizer ke puipuia ai ki nā āuga o te COVID-19.**

Fakamatalaga mōni mai te lalolagi

Ko nā fakamaumauga kua fakamāonia e taku mai ko te tui puipui e aogā lele ke teteke ai te hiama e igoa ko te Delta.

Ko nā vaitui e lua o te tui puipui e aogā lahi lele ke puipui ai ki nā āuga o te hiama Delta, kae maihe lava puipui ke nahe tauale lahi ke taofia ai i te fale.

Ko nā fakamaumauga kua fakamāonia e lipotia mai ko nā tamā tino iēia kua maua i te hiama Delta kae kua uma te fai ō lātou tui puipui, ko ō lātou āuga e feoloolo lele e hē lahi foki ni ō lātou āuga.